

Uttalelse fra styret i NCK i forbindelse med NKKs håndtering av utkrysningsprosjektet

Den 4.12.24 fattet NKK følgende vedtak:

«Hovedstyret ber generalsekretæren utforme endelig prosjektplan for krysningsprosjektet Cavalier King Charles Spaniel. Tidligere prosjektorganisering med delegasjoner opphører ved dette vedtaket.

Sammendrag:

NKK er i en ekstraordinær situasjon etter Høyesterettsdommen fra 2023 som forbyr avl av rasen. Utkast til forskrift fra Mattilsynet nevner rasen spesifikt med avlsforbud. Et vellykket krysningsprosjekt er viktig for NKK innenfor rammene av Høyesterettsdommen, dyrevelferdsloven og kommende hundeavlsforskrift.

Prosjektgruppen som ble oppnevnt i november 2023 har ikke lyktes i å enes om detaljene for prosjektet. Advokat Bjørgan fra Lund&Co har foretatt en juridisk vurdering av ansvarsforholdet til hovedstyret for avlsprogrammer og krysningsprosjekter. Den juridiske utredningen konkluderer med at styret har et særskilt ansvar for krysningsprosjektet, og det hviler en plikt på styret om å få prosjektet gjennomført i henhold til råd fra norske fagmiljøer, all den tid det foreligger en dom fra Norges Høyesterett som NKK sitt styre må rette seg etter. Etter dette anbefales styret å reetablere arbeidet med krysningsprosjektet gjennom NKK sitt sekretariat

Dette medfører at prosjektansvaret heretter ligger til sekretariatet i NKK. Vi vil bruke noe tid på å utforme et prosjektmandat, som vi regner med skal være klart så snart som mulig, senest innen utløpet av februar.»

Det ble avslutningen på en lang periode med mange ulike hendelser.

Det er 7-8 år siden nå at all galskapen rundt Cavalierens helse begynte. Noe av det første som skjedde var at en av NKKs nyansatte veterinærer på den tiden fikk en ide om at man kanskje burde gjøre det samme med cavalieren som med Norsk Lundehund. Lundehunden hadde på den tiden utfordringer med helse i kombinasjon med en begrenset genpool. Siden vedkommende mente at cavalieren hadde to alvorlige sykdommer, både hjerteproblemer og SM, burde en tilsvarende løsning være svaret for vår rase også. Det vedkommende blant annet glemte å tenke på, er at cavalieren er en rase som har vært, og er, bredt utbredt over hele verden, mens det samme ikke er tilfellet for lundehundene.

Uansett, denne veterinæren sørget for at det ble lagt fram en sak for hovedstyret i NKK (HS) sommeren 2017, der det stod at helseproblemene var så alvorlige for cavalier, at et utkrysningsprosjekt måtte igangsettes, noe som HS fulgte og besluttet. Først i etterkant fikk Cavalierklubben i begynnelsen av juli en melding om HS-vedtaket med beskjed om at dette må gjøres. Vi var ikke orientert eller involvert på noen måte.

Det ble en lang oppfølging den høsten, der Cavalierklubben jobbet bevisst for å få NKK til å forstå at når man har to alvorlige helseutfordringer, bør man ta den mest alvorlige først, samtidig som man hensyntar den andre. NCK's syn var derfor at vi burde stramme til opplegget for hjerteundersøkelser og regler for avl ut fra disse, mens vi parallelt jobbet for å få mer informasjon og finne fram til gode tiltak for utfordringen med SM.

Takket være en samarbeidsvillig generalsekretær og en dyktig leder for helseavdelingen på den tiden, fikk vi både dempet vedtaket og satt i gang et konstruktivt samarbeid om veien videre. I NCK's vedtak var nye regler for hjerteundersøkelser tatt inn, basert på samarbeid med kardiologene i Norge. Samtidig vedtok vårt årsmøte i forståelse med NKK at vi skulle bidra til et forskningsprosjekt, der vi så nærmere på sammenhengen mellom alvorlig SM og arv, dvs. basert på forskning på stamtavler utfra resultatet. Dette var det full enighet om.

Da NCK ca et år senere etterlyst prosjektet om SM, var svaret fra NKK at dette var det likevel ikke midler tid, så det prosjektet ville ikke bli gjennomført.

Parallelt hadde vi utfordringer med skriving i media om rasen fra en del personer som hadde blitt trigget av HS-vedtaket fra 2017.

Så kom DB med sin saksøking. Det sittende styret var ikke involvert i saksbehandlingen og gjennomføringen i Tingretten, men konstaterte i etterkant at verken NKK eller NCK hadde vært i stand til å forsvare cavalierens sak på en god måte. Resultatet var at noen av dagens styremedlemmer pluss noen av dem som satt i det forrige styret, på nytt engasjerte seg i perioden mellom Tingretten og Lagmannsretten og fram til Høyesterett, og blant annet bidro med faktaopplysninger og forskning som ble brukt i saken videre.

På den tiden erfarte vi også at de norske kardiologene hadde bidratt til et dårligere rykte om cavalierene i rettssystemet enn det moderne forskning kunne dokumentere. Konsekvensen ble at vedkommende veterinær ble avvist både av NKK og vår advokat når det ble aktuelt med vitne i lagmannsretten. I stedet benyttet vi Dyrebeskyttelens vitne, noe som sier mye.

Vel – i etterkant av rettssakene med dommen i Høyesterett, og 3-4 generalsekretærer senere i løpet av perioden, samt en tilnærmet tilsvarende utskiftning i helseavdelingen i NKK, bort sett fra veterinæren som hele tiden har ønsket utkryssning og streng/ingen avl av rasen vår, begynte marerittet nok en gang.

I løpet av det siste året har vi kjempet oss fram for å vinne en vei for et utkryssningsprosjekt der det skulle være mulig å få en framdrift i tråd med dommen i HR, samtidig som vi sikret tilstrekkelig med oppdrettere og avlsdyr til å gjennomføre i praksis. Styrets store bekymring har hele tiden vært at vi ikke skal få med nok oppdrettere eller nok hunder i prosjektet. Det er nødvendig for å ha igjen nok oppdrettere til å drive prosjektet videre. Det har til tider vært vanskelig å få forståelse for det.

I første omgang (januar-februar 2024) var hele prosjektgruppen (som hadde 3 medlemmer fra NKK og 2 fra NCK) fornøyd med jobben som var gjort fram til første møtet i SU (Sunnhetsutvalget), og inntrykket var at alle – også SU var fornøyd med og hadde tro på prosjektplanen som vi hadde laget (alle ga hvert fall uttrykk for det). Vi har i etterkant erfart at veterinæren(e) som hele tiden har jobbet mot rasen vår, også protesterte på dette tidspunktet, men ble da ikke hørt.

Prosjektet hadde altså en god start fram til helseavdelingen i en eller annen form for samarbeid med norske kardiologer besluttet at utkryssning ikke kunne skje uten ultralydsundersøkelse av hjerte på alle utkryssningshunder. Det er skrevet masse andre steder om det meningsløse i dette kravet, vi gjentar det derfor ikke her, men gitt at NCK tar feil, og dette likevel er det riktige å gjøre, er det i så fall oppsiktsvekkende at NKK fram til dagens dato ikke har klart å komme med en saklig begrunnelse for løsningen – annet enn at kardiologene mener det. Dette er de samme

kardiologene som for få år siden ble diskvalifisert av NKK før behandling av vår sak i lagmannsrett og høyesterett.

Konkret sa helseavdelingen i NKK nærmest over en helg opp avtalen om auskultasjon for cavalier med alle veterinærene som var godkjente – uten at NCK var orientert, og uten at høyere nivåer i NKK hadde vært inne. Vi fikk bekreftet faktum mange uker at det hadde skjedd. Alle våre motargumenter, innspill og spørsmål har blitt oversett og avvist med at vi er vanskelige og ikke oppfører oss korrekt. Det er et meget relevant spørsmål hvem det er som ikke oppfører seg korrekt i denne saken.

Til slutt endte vi med å finne fram til en advokat som kunne hjelpe oss å underbygge alle saksbehandlings- og formelle feil som var gjort fra NKKs side. Dette ble gjennomført og oversendt i midten av juni. Første svar var at NKK ville bruke tiden til slutten av august til å gå gjennom saken med helseavdelingen. Ingenting skjedde, vi fikk en historie om at måtte vente på et HS-møte, som for det første ikke fikk noen sak eller forespørsel i det hele tatt, og som i tillegg fant sted på et annet tidspunkt enn det vi fikk oppgitt.

Til slutt – godt og vel 3 måneder etter vår advokathenvendelse fikk styreleder møte GS og assisterende GS. I møtet framkom det at GS ikke kjente til innholdet i henvendelsen fra advokaten, og all argumentasjon gikk på at vi måtte forstå at det kardiologene mente var det eneste riktige, og at NKK ikke ville godkjenne noe annet – heller ikke sunnhetsutvalget – som hadde uttalt seg to ganger om saken uten at NCK hadde fått vite det – til tross for at det er vedtak om at NCK skal delta i møtene når utkrysningsprosjektet behandles.

På toppen av det hele kom det fram på slutten av møtet at generalsekretæren oppfattet forholdene slik at når hun hadde snakket med NCK, hadde vi ikke behov for svar på alle spørsmålene som advokaten hadde stilt. I tillegg hadde hun ingen forståelse for at vårt årsmøte skulle uttale seg om en endring i utkrysningsprosjektet, og ikke minst i forbindelse med endring i raseansvaret, noe som indikerer at generalsekretæren heller ikke har lest NKKs og NCKs lover.

Alt dette er kjempetrist – og så uprofesjonelt at vi aldri hadde trodd at det kunne skje i Norge anno 2024.

Siste del av historien med to runder i Hovedstyret – der saken ble utsatt etter at vi i NCK hadde fått 15 minutter til å presentere (til tross for at NKK to dager før møtet nektet utsettelse). Deretter besluttet NKK uten dialog med oss i de 5-6 ukene mellom møtene. Det er dessverre bare enda mer uprofesjonelt og i fullstendig på kant med formålsparagraf og saksbehandlingsregler i NKK enn det vi var sett tidligere.

Men – i følge NKK er vi bare dumme, uprofesjonelle og kranglete, mens de sitter med hele sannheten og skal nå ordne opp.

Det er dramatisk og tragisk at en organisasjon med en så totalt sviktende kompetanse innenfor både etikk, organisasjon, samarbeid med raseklubber og med en løgnaktivt og manipulerende adferd skal ha monopol for raseavl. Det lover alt annet enn godt for norsk raseavl i årene framover.